

Til: MN- fakultetsstyret

Sakstype: Vedtakssak
Saksnr.: 27/21
Møtedato: 18.10.21
Notatdato:
Saksbehandler: Helen Nylænder

Sakstittel: Fastsettelse av regnskapet for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MN) for 2 tertial 2021

Tidligere vedtak i saken: Det er ingen tidligere vedtak i saken

Formål med saken: Formålet med saken er å fastsette regnskapet for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet for andre tertial 2021

Økonomisk status 2 tertial 2021

MN fakultetet har et samlet merforbruk i 2. tertial 2021 på 57,7 millioner kroner og akkumulert resultat (saldo) per 31.08.2021 er 163,9 millioner kroner. Av dette er 172,6 millioner kroner saldo på basis og 8,7 millioner kroner representerer en avregning på overforbruk ved eksternt finansiert virksomhet (heretter BOA). I forbindelse med overgang til nytt regnskapssystem har vi endret regnskapsprinsipp på behandling av inntekter fra BOA og derfor er ikke akkumulert saldo på BOA sammeliknbart med tidligere rapporteringer. Tabellen viser utvikling i akkumulert resultat på basis siden forrige rapportering (30.04.2021).

<i>Tall i millioner</i>	Akkumulert resultat/Saldo T1 2021	Akkumulert resultat/Saldo T2 2021	Endring %
Basis - fritt/handlingsrom	91	87	-4 %
Basis - bundet/øremerket satsinger	81	86	6 %
Sum akkumulert resultat basis	171	173	1 %

Saldo på basis har marginalt bygget seg opp i andre tertial. Vi ser at andelen av det akkumulerte resultatet som representerer interne eller eksterne øremerkinger øker i perioden og andelen som representerer frie midler reduseres.

Totale inntekter i per andre tertial er 1,19 milliarder kroner fordelt på inntekter fra KD (basis) på 785 millioner kroner og inntekter på eksternt finansiert virksomhet (BOA) på 408 millioner kroner. Inntektene på BOA er beregnet ut i fra kostnadspådraget i perioden i tråd med nye regnskapsprinsipper. Det var budsjettert med totalt 1,27 milliarder kroner for perioden.

Totale kostnader per andre tertial beløper seg til 1,25 milliarder kroner som er 7 millioner kroner mindre enn budsjettert. Kostnader knyttet til lønn er 878 millioner kroner per andre tertial og dette representerer 15 millioner kroner mer enn budsjettert. Dette avviket er drevet av

- En engangsutbetaling til alle ansatte ved UiO (med 20% stilling og høyere) som kompensasjon for bruk av hjemmekontor i pandemien.
- Forlengelser som følge av Covid – 19.

Kostnader til investeringer er 12 millioner lavere enn budsjett per andre tertial og driftskostnader er 10 millioner kroner lavere enn budsjettert. Avviket her er drevet primært av lavere kostnader til kurs, konferanser og reiser.

Vedtaksforslag: Styret vedtar det framlagte regnskapet for 2. tertial 2021

Vedlegg:

1. Økonomisk status og utvikling.

1.1 tallgrunnlag

Resultat totaløkonomi	2T-2018	2T-2019	2T-2020	2T-2021
KD inntekt	777	766	763	785
Ekstern finansiering	474	494	499	408
Inntekter totalt	1 251	1 260	1 262	1 193
Personalkostnader	784	833	853	878
Investeringer	53	44	45	34
Andre driftskostnader	332	361	338	339
Kostnader totalt	1 169	1 238	1 236	1 251
Resultat	82	22	26	-58
Overført saldo fra i fjor	392	418	351	222
Akkumulert resultat	474	440	377	163

Tabellen viser at KD inntektene øker noe sammenliknet med periode i fjor mens inntekter fra ekstern finansiering (BOA) reduseres med 18%. Dette kommer av at vi har endret regnskapsprinsipp på BOA og inntektene blir beregnet ut i fra kostnadspådraget.

Av tabellen kan vi også se personalkostnader er den kostnadsarten som øker. Noe av økningen i 2021 er forbigående da 13 millioner kroner representerer en engangsutbetaling til alle ansatte i april 2021, i tillegg har vi hatt kostnader i forbindelse med forlengelser.

Det er knyttet noe usikkerhet til fordelingen mellom bevilgning og BOA i regnskaps og prognosetallene da vi har store endringer i datagrunnlaget vårt som følge av

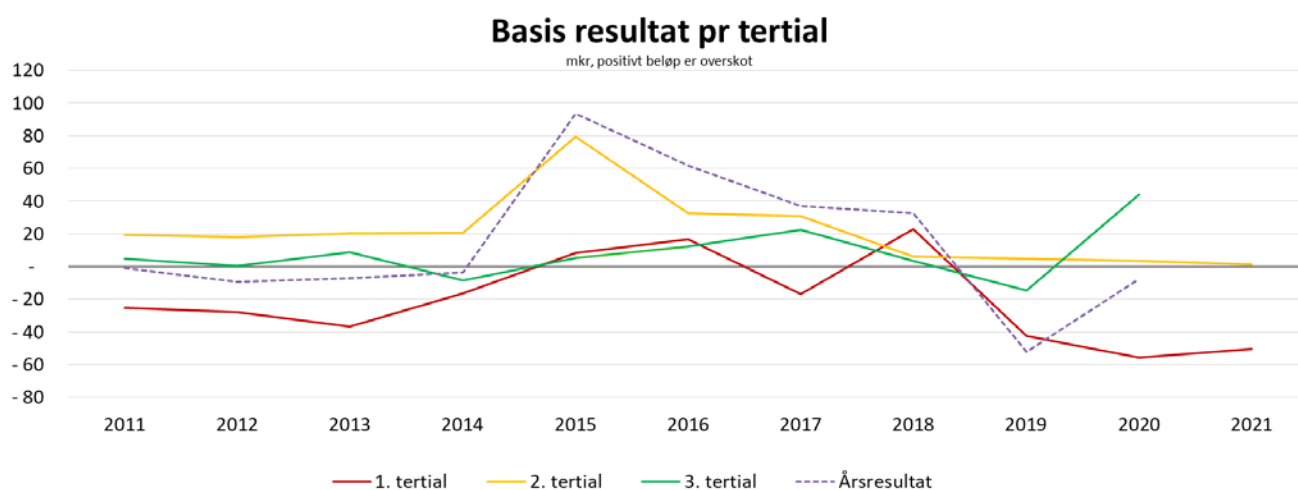
- Bytte av regnskapssystem midt i året
- Bytte av regnskapsprinsipp på BOA delen av økonomien midt i året
- Utfordring knyttet til rapporteringsløsninger i nytt system.

Dette er en situasjon vi har vært forberedt på og vi aksepterer usikkerheten i fordelingen mellom bevilgning og BOA økonomien dette tertiale.

Vedlegg 1 gir et detaljert bilde av regnskapstallene for T1 2021.

1.2 bevilgningsøkonomi

Andre tertial isolert viser et mindreforbruk på drøye 1 million kroner på basis. Av figuren (den gule grafen) ser vi at dette er et vanlig bilde over år, men med redusert mindreforbruk de siste årene.

I andre tertial isolert har vi budsjettert med et mindreforbruk på 13,6 millioner kroner på basis, følgelig er merforbruket 14 millioner kroner mer enn budsjettert på basis. Til sammen per 31.08.2021 har vi et merforbruk på 49 millioner kroner. Sammenliknet med budsjett ser vi at inntekter i per tertial er 11 millioner kroner lavere på basis enn forventet. Inntektene på basis er marginalt høyere enn inntektene i samme periode i fjor.

Lønnskostnadene i perioden er 28 millioner kroner mer enn budsjettert. Avviket er primært drevet av engangskompensasjon for hjemmekontor utbetalt til alle ansatte ved UiO samt forlengelser. Begge faktorene er knyttet til Covid – 19. Andre driftskostnader beløper seg til 9 millioner kroner lavere enn budsjettert og er i all hovedsak knyttet til utsatte eller avlyste reiser, møter kurs og konferanser. Nettobidraget i perioden er 35 millioner kroner mindre enn budsjettert og dette fordeler seg jevnt på prosjektavslutning og nettobidrag fra aktive prosjekter. Manglende nettobidrag fra prosjektavslutning knytter seg primært til prosjekter i HISP.

Vi opplever noe økt usikkerhet i dataene våre i perioden og dette er knyttet overgang til nytt økonomisystem og endring av regnskapsprinsipp for inntektsføring av BOA inntekter midt i året. Hovedusikkerheten er knyttet til prognosedelen av denne rapporteringen samtidig som noen prosjektavslutninger kan være utsatt i til tredje tertial som følge av overgangen.

Handlingsrom

Fakultetet har en saldo på 173 millioner kroner i basisvirksomheten ved utgangen av andre tertial 2021 hvorav knappe 87 millioner er midler uten øremerkinger, fakultetet har derved muligheter for å gjennomføre igangværende og nye strategiske satsinger. Midlene ligger på institutt og senter. Det ventes en ytterligere reduksjon av handlingsrommet framover forutsatt at aktiviteten opprettholdes på dagens nivå. Dette skyldes at kostnadsveksten overstiger forventet vekst i inntekter. I perioden 2019 til 2021, når vi ser på regnskapet per 2. tertial ser vi en årlig vekst i inntekter på basis på 1% og en årlig vekst i lønnskostnader på 3%.

Det er store forskjeller mellom instituttene mht. midler. Eksempelvis har IFI en saldo på basis på 54 millioner kroner, SMN har 55 millioner og MI har 34 millioner ved utgangen av andre tertial. I den andre enden av skalaen har ITA et akkumulert negativt resultat på 12 millioner kroner og FI et akkumulert negativt resultat på 9,3 millioner.

Øremerkede midler på basis

Akkumulert resultat på basis deles inn i frie midler og bundne/øremerkede midler. Det er stor variasjon i instituttene knyttet til dette bildet. 86 millioner kroner av saldoen på basis er å anse som øremerket og dette er en økning på 5 millioner fra første tertial. En stor andel av midlene er på SMN og knyttet til det verdensledende miljøet Solaris. I tillegg er en vesentlig del av beløpet knyttet til IBV.

1.3 eksternt finansiert virksomhet (BOA)

Eksterne inntekter er på 408,4 millioner kroner i perioden og representerer med dette 34% av inntektene våre. Dette er 68 millioner kroner lavere enn budsjettert. 1. mai endret vi regnskapsprinsipp for inntekter fra BOA som medfører at vi nå inntektsfører i tråd med når kostnaden er pådratt. Endring av regnskapsprinsipp bidrar til dette avviket. Vi anser ikke inntekten som bortfalt og det forventes å jevne seg ut. Vi har 801 aktive prosjekter per 31.08.2022.

På kostnadssiden ser vi et forbruk som er 17,6 millioner kroner mindre enn budsjettert. Dette indikerer lavere aktivitet enn forventet hittil i år. 13 millioner av dette er personalkostnader som er 6% lavere enn budsjettert. Øvrig er kostnader knyttet til investeringer som er 3,2 millioner kroner mindre (39%) enn budsjettert for perioden.

1.4 vesentlige poster i regnskapet

Personalkostnader

70 % av kostnadene på MN fakultetet i andre tertial 2021 er knyttet til personalkostnader. Det er en økning fra samme periode i fjor (25 millioner) og 28 millioner kroner mer enn budsjettert. Vi forventet en reduksjon av kostnader til personal i 2021 på grunn av en reduksjon av innbetaling til Statens pensjonskasse. Dette bildet er nå reversert som følge av engangsutbetaling til alle ansatte samt forlengelser.

Investeringer

Nivået på investeringer er lavere enn budsjettert både på den delen av virksomheten som er finansiert over KD bevilgningen og BOA.

Internhusleie

Husleiekostnadene til fakultetet er som forventet i perioden. Det er knyttet usikkerhet til husleiekostnader i årene fremover som følge av flytting av aktivitet til livsvitenskapsbygget. Alle enheter på MN vil se på arealbehovene fremover

Andre driftskostnader

I perioden har vi lavere kostnader enn budsjettert. Dette er som følge av utsatt aktivitet knyttet til reiser og arrangementer samt andre faktorer som vi i stor grad knyttet opp mot Covid – 19. Vi ser fram til et normalt nivå på driftskostnadene mot slutten av 2021.

2. Prognose for inneværende år

I forbindelse med overgang til nye systemer og ny økonomimodell samt nye regnskapsprinsipper har vi i denne perioden fokusert på prognose for inneværende år. Det er knyttet usikkerhet til prognosene på nettobidrag da det nye økonomisystemet ikke ennå er i stabil drift.

Tabellen viser prognosen på totaløkonomien vår. Overført saldo fra i fjor er tatt ut av 2021 kolonnen da denne størrelsen ikke er sammenliknbar fra 2020 til 2021 som følge av nye regnskapsprinsipper på BOA.

Resultat totaløkonomi	2019 regnskap	2020 regnskap	2021 prognose
KD inntekt	1 198	1 230	1 255
Ekstern finansiering	768	747	804
Inntekter totalt	1 966	1 977	2 059
Personalkostnader	1 331	1 355	1 423
Investeringer	92	72	69
Andre driftskostnader	610	509	591
Kostnader totalt	2 033	1 936	2 083
Resultat	-67	41	-24
Overført saldo fra i fjor	418	351	
Akkumulert resultat	351	392	

Prognosen viser at vi forventer en inntektsvekst på 4% i 2021 og størstedelen av denne kommer fra BOA.

Personalkostnadene våre øker med 5% og øvrige driftskostnader forventes å øke med 17% sammenliknet med fjoråret.

Basisøkonomien viser følgende prognose:

Resultat basisøkonomi	Regn. 2019	Regn. 2020	Prognose 2021
Inntekter	1227	1242	1255
Personalkostnader	1017	1056	1068
Driftskostnader	412	357	391
Investeringer	76	52	61
Resultat før bidrag	278	223	264
Nettobidrag	-217	-210	-215
Prosjektavslutning	-8	-6	-31
Resultat	52	8	19
Overført fra i fjor	-281	-229	-222
Resultat akkumulert	-229	-222	-203

Prognosen viser et økt nettobidrag fra BOA sammenliknet med 2020 men det er knyttet usikkerhet til denne størrelsen.

2. Økonomisk status på instituttnivå.

Det vises her til vedlegg 2 som gir oversikt over akkumulert resultatutvikling (saldo) totalt og i basisøkonomien for instituttene.

Det er flere institutter som per 31.08.2021 har negativ saldo på basis. Det er betydelige forskjeller mellom instituttene. IFI, MI og SMN har vesentlige saldo på basis. ITA, FI, GEO og FAI har negativ saldo ved periodens slutt. Dette betyr at 4 institutter som ved forrige rapportering hadde positiv akkumulert saldo nå viser til en økonomi med utfordringer. Arbeidet med årsbudsjett for 2022 og langtidsprognose i høst vil gi et oppdatert bilde av de økonomiske forutsetningene til de forskjellige instituttene fremover.

Institutt for teoretisk astrofysikk har hadde ved årsskiftet negativ saldo i basisøkonomien. Dette er som ventet og en konsekvens av større investeringer for å tilrettelegge for instituttets aktiviteter. Underskuddet er ventet å øke på kort sikt, men vil mot slutten av langtidsperioden reduseres som følge av økte inntekter.

Fysisk institutt viser et negativt akkumulert resultat på 9 millioner kroner. Instituttet er i gang med en strategiprosess som blant annet har som mål å tilpasse FI til den nye økonomiske virkeligheten.

Institutt for geofag har et negativt akkumulert resultat og har en forventning om ytterligere negativt resultat fremover. Dette er påvirket av en investering knyttet til et ERC prosjekt der instituttet gjennom prosjektet over år vil få dekket sin investering.

Farmasøytisk institutt har negativ saldo i basisøkonomien og begrenset handlingsrom. Dette er en utvikling som har vart over tid. Nye studieplasser tildelt gjennom revidert nasjonalbudsjett for 2020 kan gi rom for økning i inntekt framover. Det vil likevel kreves tiltak for å få en sunn økonomi på lang sikt.

Senter for materialvitenskap og nanoteknologi har en saldo på 55 millioner kroner for sin basisøkonomi, dette inkluderer 35 millioner kroner for Solaris miljøet. Senteret har et godt handlingsrom.

3. Utfordringer og usikkerhet knyttet til fakultetets økonomiske utvikling.

- MN har samlet sett fortsatt godt handlingsrom. Instituttene har imidlertid vesentlige forskjeller både i aktivitet og økonomi. Dette gir utfordringer med å øke aktivitet og samtidig opprettholde en økonomisk balanse. Fakultetet følger opp instituttens økonomi og planer fremover gjennom avtalt rapportering og møter.
- UiO styrets strategiske satsinger som finansieres av varige rammekutt, og videreføring av varige effektiviseringskutt fra KD, har siden 2016 medført en reduksjon i tildelingen til fakultetet. Dette er en faktor som medfører usikkerhet for fakultetet også fremover. Gjennom ny finansieringsmodell søker vi å legge til rette for økt forutsigbarhet for instituttene men dette vil ikke løse utfordringene knyttet til at vi ser en kostnadsvekst som overstiger inntektsveksten.
- Årlig vekst i personalkostnader overstiger årlig vekst i inntekter fra KD.
- Fakultetet knytter usikkerhet til mulighetene for å gjennomføre eksisterende planer som er knyttet opp mot strategien som følge av innføring av regelverk for avsetninger ved universiteter (5% regelen).
- Fakultetsledelsen har forhåndsdisponert (lånt) 15 millioner kroner av midlene som er tildelt instituttene bla. å kunne dekke kostnader til bygg.
- Livsvitenskapsbygget representerer fortsatt en betydelig usikkerhet for fakultetet. Arbeid med å kartlegge behov for investeringer som må finansieres av fakultetet er i gang. Bygget vil ikke være klart for innflytting i denne prognoseperioden.
- Fakultetet har en stor utfordring i betydelige behovet for vedlikehold og oppgradering av eiendomsmassen. Planene for Nedre Blindern vil antakelig få stor innvirkning både på UiOs og MNs økonomi.

4. Om regnskapets innretning, anvendte regnskapsprinsipper og begrepsdefinisjon.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultets (MN) regnskap utgjør en andel av UiOs regnskap, og er avlagt etter UiOs interne retningslinjer. Fakultetsnivåets regnskap omfatter kun resultatregnskap med tillegg av balanseelementet *overført saldo* fra forrige periode på basisdelen av økonomien.

Av UiOs anvendte regnskapsprinsipper har følgende betydning for MNs regnskap

- a) Eksternt finansierte prosjekter regnskapsføres etter fullkostprinsippet.ⁱ
- b) UiO anvender ulike prinsipper for bokføring av inntekter og kostnader. Vi benytter kontantprinsippet for bokføring av de fleste typer inntekter, og transaksjonsprinsippet (periodisering) ved bokføring av kostnader. Sammenstillingsprinsippet som er et grunnleggende regnskapsprinsipp benyttes derved ikke.ⁱⁱ
- c) Det er løpende kostnadsføring av aktiva. Avskrivninger synliggjøres, men regnskapsføres uten resultat effekt. Dette gjøres ved både inntekts- og kostnadsføring av avskrivningen.
- d) Utelatelse av balanseoppstilling på fakultetsnivå.ⁱⁱⁱ

Den økonomiske rapporteringen ved UiO er inndelt etter finansieringskilde: bevilgningsfinansiert økonomi (basis) og eksternt finansiert økonomi (BOA). Med **totaløkonomi** menes det økonomiske bildet av hele virksomheten.

Bevilgningsfinansiert økonomi omfatter i hovedsak KD-bevilgningen og tilhørende kostnader. Når det gjelder bevilgningsøkonomien fører MN en egen oversikt over midler som er øremerket fra UiO/KD/andre til bestemte formål, såkalt *bundne midler*. Resultatet fra bevilgningsøkonomien fratrukket bundne midler viser det man har til fri disponering, såkalt *disponible midler* eller *handlingsrom*. **Eksternt finansiert økonomi** omfatter den virksomheten som finansieres gjennom Forskningsrådet, EU og andre typer ekstern finansiering. Denne delen av virksomheten betegnes også som prosjektøkonomien.

ⁱ Fullkostprinsippet betyr at prosjekter skal regnskapsføres med alle relevante inntekter og kostnader. Kravet medfører at direkte og indirekte kostnader samt UiOs egenandel skal synliggjøres, uavhengig av finansieringskilde. Å benytte et fullkostprinsipp ved regnskapsføring av prosjekter med ekstern finansiering gir i utgangspunktet en god synliggjøring av kostnader og inntekter i et prosjekt. I 2021 har vi byttet regnskapsprinsipp etter innføring av nytt økonomisystem og BOA delen av resultatregnskapet skal ved regnskapsavslutning gå i null. Inntektene skal føres ettersom kostnadene påløper.

ⁱⁱ Ulike prinsipper for bokføring av inntekter og kostnader medfører at man ikke sammenstiller inntekter og kostnader for samme periode, og den økonomiske målingen av utvikling og resultat blir ikke mulig ut fra regnskapet. Dette får konsekvenser for alle organisasjonsnivå. Fra 01.05.2021 innførte UiO nytt regnskapsprinsipp for BOA økonomien.

ⁱⁱⁱ MNs virksomhet har et betydelig omfang med årlige inntekter på ca. 2 milliarder kroner, og komplekse økonomiske strukturer med bl.a. forskningssentre delt mellom flere institutt. Utelatelse av balansedelen av regnskapet medfører at man mangler en sentral del av regnskapet i forhold til vurdering og styring av økonomien, og det medfører utfordringer med oppfølging av blant annet mellomværende mellom enheter og periodiseringer og sammenstilling av kostnader og inntekter. MN fører oversikt over utsatt aktivitet (bundne midler) som er en tilnærmet periodisering av inntekter.

MN Totalt	Regn. per 2T-19	Regn. per 2T-20	Regn. per 2T-21	Regn. 2019	Regn. 2020	Bud. 2021	Prognose 2021
Inntekter	-1 260 056	-1 262 017	-1 269 853	-1 966 062	-1 977 783	-2 093 762	-2 052 639
Personalkostnader	833 347	853 303	877 970	1 331 445	1 355 056	1 392 255	1 423 009
Driftskostnader	360 515	338 026	417 501	609 850	511 930	609 400	590 616
Investeringer	43 548	45 454	33 895	91 704	72 132	94 108	69 304
Resultat før bidrag	-22 646	-25 235	59 512	66 936	-38 665	2 000	30 289
Nettobidrag	283	-1 562	-1 858	-288	-2 729	3 630	-8 081
Prosjektavslutning						-1 068	1 957
Resultat	-22 363	-26 797	57 654	66 648	-41 394	4 562	24 164
Overført fra i fjor	-281 437	-229 240	-221 531	-281 464	-229 240	-221 531	-221 531
Resultat akkumulert	-303 800	-256 037	-163 877	-214 816	-270 634	-216 969	-197 367
MN Basis per 20.09.21	Regn. per 2T-19	Regn. per 2T-20	Regn. per 2T-21	Regn. 2019	Regn. 2020	Bud. 2021	Prognose 2021
Inntekter	-769 105	-772 688	-861 499	-1 226 630	-1 242 384	-1 247 813	-1 255 159
Personalkostnader	635 942	669 937	686 251	1 016 887	1 056 137	1 048 358	1 068 087
Driftskostnader	256 043	243 083	318 927	411 650	357 136	392 732	390 594
Investeringer	32 401	32 711	28 953	75 689	52 486	81 971	60 912
Resultat før bidrag	155 281	173 042	172 633	277 596	223 374	275 248	264 435
Nettobidrag	-118 335	-118 426	-117 262	-217 330	-209 677	-236 325	-215 272
Prosjektavslutning	530	-2 704	-6 398	-8 043	-5 988	-34 361	-30 537
Resultat	37 476	51 913	48 973	52 224	7 709	4 562	18 626
Overført fra i fjor	-281 437	-229 240	-221 531	-281 464	-229 240	-221 531	-221 531
Resultat akkumulert	-243 961	-177 327	-172 558	-229 240	-221 531	-216 969	-202 905
MN BOA per 20.09.21	Regn. per 2T-19	Regn. per 2T-20	Regn. per 2T-21	Regn. 2019	Regn. 2020	Bud. 2021	Prognose 2021
Inntekter	-490 951	-489 329	-408 354	-739 432	-735 399	-845 949	-797 480
Personalkostnader	197 405	183 366	191 719	314 558	298 920	343 897	354 921
Driftskostnader	104 472	94 943	98 573	198 200	154 794	216 668	200 021
Investeringer	11 147	12 743	4 941	16 015	19 647	12 136	8 392
Resultat før bidrag	-177 927	-198 277	-113 120	-210 660	-262 039	-273 248	-234 146
Nettobidrag	118 618	116 863	115 403	217 041	206 947	239 955	207 191
Prosjektavslutning	-530	2 704	6 398	8 043	5 988	33 293	32 494
Resultat	-59 839	-78 710	8 681	14 424	-49 103		5 539

Bevilgningsøkonomi institutt og SMN Akkumulert resultat

Mkr

80
60
40
20
-20
-40

ITA

FI

IFI

KI

MI

SMN

GEO

FAI

IBV

■ 2T-14 ■ 2T-15 ■ 2T-16 ■ 2T-17 ■ 2T-18 ■ 2T-19 ■ 2T-20 ■ 2T-21

